

# DÉLMAGYARORSZÁG

**SZEGED.** Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, közlekedéskönyvtár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Lőw Lipót ucca 19. Telefon: 13-06. - Távirat és levél cím: Délmagyarország, Szeged

**Szerda, 1936 október 7.**

**Ara 10 fillér**

**XII. évfolyam, 237. sz.**

**ELŐFIZETÉS:** Havonta helyben 3,20 vidéken és Budapesten 3,60, külföldön 6,40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 10, vasár- és ünnepnap 10 fill. Hirdetések elvétele tarifá szerinti. Megjelölés nélkül kivételével naponta reggel.

## Gömbös Gyula halálára

A hívek könnyeiket ontják, a barátok megtépik ruhájukat, a gyászoló hozzátartozók virággal árasztják el a ravatalt, — az ellenfél némán megállt előtte és mély megilletődöttséggel s őszinte meghatódottsággal teszi le kardját a koporsó elé.

Nemcsak egy emberi élet omlott itt össze, de kilobbant egy szent szándék is, melyet minden más emberi törekvés és iparkodás fölé az emelt, hogy a nemzet jobb jövődjéhez fűződött. Tagadhatatlan az, hogy Gömbös Gyula kormányrakerülésének kivételes hatása volt s ez a hatás a híveket megbűvölte s az ellenfeleket megbénította. Mindenki hatása alá került, nem annak, amit tett, hanem annak, amit akart. Senki őszintebben és meggyőzőbben nem tudott akarni, mint ő és nem volt — a költőket kivéve — senki, aki az élet valóságát nála jobban tudta tellíteni az álomlátás szépségeivel. Mindig azt hirdette magáról, hogy reálpolitikus és mindig délibábokat kergetett, a délibábok reálpolitikusa volt, az volt a hite, ami a meggyőződése, a hit lángolása tette meggyőzővé minden szavát s hite mélységes meggyőződésének izzásától lobogott.

A nemzet nagy céljait akarta tudatosítani politikájában. A nemzet öncélúságának ködös, de tiszta szándéku szolgálatába akarta állítani a politikus minden törekvését s a kormányzat minden elhatározását. S amikor a nemzet halálának érdemrendjét le akarjuk tenni a harcos álmodó és az álmodó harcos ravatala mellé, legelőször azért mondunk neki köszönetet, hogy az alkotmány tiszteletében s az alkotmány keretei között tüzte ki életének nagy útját s erről akkor sem tért le, amikor a maga személyes hatalmának kiépítésében talán módja is volt hozzá s amikor — talán várták is sokan tőle. Akkor jutott hatalomra, amikor egész Európában kezdett diadalmaskodni a diktatura szelleme, amikor az új abszolútizmusnak politikai mithosza egy új társadalmi szemlélet babonájával ejtette rabul a tömegeket s amikor talán legkevesebb akadály volt annak, hogy a nagy átalakulás lelki és történelmi sodrába helyezkedve biztosítsa a maga uralmát minden alkotmányos harccal szemben. S ha — fájdalmasan idő előtt — fel kellene most vázolni portréját a történelem arcképcsarnoka számára, a magyar alkotmány politikusa megfoghatott számú híveinek legelső sorban történelmi haláljuk piadestálját kellene megrajzolni a halálba fáradt miniszterelnök tragikus alakja számára.

S a másik jellegzetesség, amit szinte saját magától kér most számon a friss gyász s gyásznál frissebb emlékezés, az, hogy Gömbös Gyula példátlan bizalmat tudott kelteni magával és — szinte — küldetésével szemben. Elnyűtt lelkű, reményeiben kifosztott, kétségekkel feldúlt s a letargiáig fáradt korban került a hatalomra s mintha az optimizmusnak akkumulátora lett volna, bizalmat keltett, reményt ébresztett és sötét időkön keresztül árasztotta maga körül a várakozás derengő fényét. Ellenfelei voltunk s úgy éreztük, halála megszakítja csak a harcot, de véget nem vet neki s mégis mélységes gyász érzését kelti bennünk

a tiszta harcos halála. Shakespearei szavak illenek ravatala mellé: „Ez férfi volt.” Politikáját lehetett helyeselni és lehetett támadni, törekvéseit lehetett támogatni és lehetett kifogásolni, mindez az ember megítélését nem zavarja s a gyász tulzása s a kegyelet fölragyítása nélkül el lehet rólamondani, hogy nehéz időkben nagy szolgálatokat tett nemzetének s tiszta kézzel és tiszta meggyőződéssel állt tragikus sorsu nemzetének szolgálatára. S ha több lenne az önzés és kevesebb benne a hála, talán kevesebb harcot kellett volna megvívnia a politikusként is, mert a nemzet nagy ügyeit sokszor azokra bízta, akiknek baráti hűségében feltétlenül megbízhatott s nem vette, talán már nem is vehette észre, hogy nem leghűségesebb személyi hívei voltak politikájának legmegbízhatóbb támaszai

## Szombaton temetik a halott miniszterelnököt

**Ma délután Münchenben beszentelik, a koporsót hozó különvonat csüförfőkön érkezik Budapestre**

**A kormányzónál megkezdődtek a kihallgatások**

Gömbös Gyula miniszterelnök kedden reggel 8 óra 20 perckor a München melletti szanatóriumban meghalt.

Budapest, október 6. Reggel kilenc órakor érkezett meg a miniszterelnökségre az első jelentés Gömbös Gyula miniszterelnök haláláról. A neuwittelsbachi szanatóriumból hívta fel a miniszterelnökséget Gömbös Gyula kórnagyja és zokogva jelentette:

### Az utolsó órák

A nagybeteg miniszterelnök vasárnap éjjelkor vesztette el először eszméletét. Uraemia következett be, a vesék működése megszűnt. Ezután néhányszor magához tért még, de kezelőorvosai, akik tisztában voltak azzal, hogy a katasztrófát nem háríthatják el, észlelték, hogy a beteg szív működése egyre gyengül. Biztak még abban, hogy Gömbös hatalmas energiája még győzedelmeskedik rövidebb időre, de hétfőn délután két órakor bekövetkezett a teljes eszméletlenség, amelyből már az injekciók sem tudták kiragadni a beteget.

A müncheni magyar konzulátus már hétfőn

értesítette a kormányt, hogy a miniszterelnök állapota katasztrófálisra fordult. A délelőtti órákban még néhány percre magához tért, de már csak szavakat tudott mondani és környezetét sem ismerte fel. A délutáni órákban az orvosok tudták, hogy már csak órák vannak

### Hóman és Sztranyavszky Münchenben

A váratlan hírek vétele után Darányi miniszterelnökkel hirtelen felkérésére Hóman Bá-

s a barátának megtett szolgálat sokszor gyöngítette s nem egyszer akadályozta az államférfi és kormányelnök törekvéseit.

A nemzet mély meghatottsággal kíséri utolsó útjára miniszterelnökét. Nincs arra szükség, hogy elemezzük ezt a mély megrendülést: mi illeti belőle a miniszterelnök hatalmát és fényét és mi tartozik ahhoz a részvéthez, amit a nagy céljai előtt lehanyagló igaz ember iránt érzünk. Alig volt valaki, aki olyan fanatikusán készült volna nemzete vezetésére, mint ő s testi és lelki erejét, hitét és meggyőződését s immár életét is adta hivatásának, amiben küldetést látott és történelmi parancs teljesítését. A tragikus hős bukását mindig részvét kíséri s ez a részvét megrendüléssé fokozódik, mert tiszta szándék, nemes akarat, tévedéseiben is a nemzet szolgálatába állított lelkesedés lobbant ki, alkotásra elhivatott erő enyészett el s a nemzetnek tiszta szándéku és tiszta fegyverzetű harcosa örökre kiejtette kezéből csorbulatlan kardját.

— A kegyelmes ur meghalt...

Többet nem tudott mondani, hangja zokogásba fulladt.

Néhány perccel később Hóman Bálint kultuszminiszter hívta fel Münchenből a miniszterelnöki sajtóosztályt és közölte a szomorú hírt dr. Mikecz Ödön miniszteri osztályfőnökkel. Közölte azt is, hogy a halál fájdalommentes volt, a nagybeteg már előbb elvesztette eszméletét. A sajtófőnök a gyászhirot azonnal közölte a kormányzó kabinetirodájával

A gyerekek

a vonaton értesültek a reménytelenné vált helyzetről. Addig azt hitték, hogy édesapjuk állapota, ha lassan is, de javul. Csak a vonaton tudták meg, hogy a legsúlyosabb csapásra kell felkészülniök.

Reggel érkezett a vonat Münchenbe, alig néhány perccel a halál bekövetkezése előtt. A kultuszminisztert a reménytelenné vált helyzetről az állomáson tájékoztatta a müncheni magyar főkonzul. A miniszter a szállóba sietett, itt kapta a hírt, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök reggel nyolc óra 20 perckor meghalt.